

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120203784
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120203784.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, U. J. I., právne zastúpeného: JUDr. Ladislav Riedl, advokát so sídlom Slovenska 46, Prešov, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia a prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/55/2020-122 zo dňa 26.03.2021, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto:
 - „ I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1540,19 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1540,19 Eur od 30.5.2020 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
 - II. Žalobu v prevyšujúcej časti ohľadom zaplatenia úrokov z omeškania od 1.4.2020 do 29.5.2020 zamietá.
 - III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca sa žalobou z domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1540,19 eura s úrokmi z omeškania 5 % ročne od 01.04.2020 do zaplatenia. Žalobu len stručne odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril 18.01.2006 zmluvu o revolvingovom úvere, ktorou mu bola poskytnutá suma 48.000,- Sk (1.593,30 eura). Uviedol, že úver neobsahuje RPMN podľa § 4 ods. 2 písm. f/ zákona č. 258/2001 Z.z., a preto je bezúročný a bez poplatkov. Za obdobie od marca 2017 do júla 2019 zaplatil na tento úver 1540,19 eura (29 mesiacov po 53,11 eura). K žalobe pripojil potvrdenie svojho zamestnávateľa o vykonaní zrážok zo mzdy z predmetnej úverovej zmluvy vo výške 2.443,06 eura.

Ďalej uviedol, že podrobil prieskumu predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. Obligatornou náležitosťou každej úverovej zmluvy je aj dohoda o úroku. Vyplýva to tak z § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ako aj z § 4 ods. 5 zákona č. 278/2001 Z.z. V prípade spornej zmluvy však absentuje údaj o úroku, uvedená je len výška poskytnutého úveru a výška celkovej čiastky na zaplatenie, čo je nepostačujúce. V takomto prípade zákon č. 258/2001 Z.z. sankcionuje veriteľa tým, že nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok, ktorý nie je uvedený v zmluve. Žalobcovi bol poskytnutý úver 860,38 eura. Žalobca by mal preto vrátiť žalovanému len túto sumu a zaplatiť dohodnutý poplatok za uzatvorenie zmluvy 49,79 eura, teda celkovo 910,17 eura. Súd mal však za preukázané, že žalobca celkovo zaplatil žalovanému z tejto zmluvy až 2.987,59 eura, čo znamená, že rozdiel týchto

súm 2.077,42 eura predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobcu ako plnenie bez právneho dôvodu, resp. čiastočne neplatného právneho úkonu. Žalobca sa však domáha zaplatenia nižšej sumy a to 1.540,19 eura, a preto s poukazom na dispozičnú zásadu upravenú v § 216 CSP súd považoval za dôvodné žalobe o zaplatenie istiny v celom rozsahu vyhovieť.

S poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka zároveň viedol, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením svojho dlhu odo dňa nasledujúceho po doručení výzvy zo strany žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy. Žalobca pritom v žalobe netvrdil, že by pred jej podaním žalovaného vyzýval k vydaniu bezdôvodného obohatenia. Za doručenie spomínanej výzvy žalovanému je preto potrebné považovať doručenie tejto žaloby žalovanému, k čomu došlo 29.05.2020, a preto úroky z omeškania súd mohol priznať až od nasledujúceho dňa. Vzhľadom na to žalobca požadoval priznať úroky z omeškania od skoršieho dátumu, konkrétne od 01.04.2020, žaloba v tejto časti teda za priznanie úrokov z omeškania od 01.04.2020 do 29.05.2020 bola zamietnutá.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie prekročil rozsah skutkových tvrdení uvedených v žalobe. Žalobca podal žalobu, v ktorej tvrdil, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia pre chýbajúci údaj o RPMN. Toto tvrdenie žalobcu bolo dokazovaním vyvrátené a aj súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol úplne iný skutkový dôvod ako podklad pre prejudiciálny záver o bezúročnosti úveru. Tvrdil, že súd prvej inštancie nepostupoval v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, konkrétne § 291 ods. (3) a ani čl. 8.

Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku za odvolanie a z trov právneho zastúpenia.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

4. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

5. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie predstavujúce peňažné sumy, ktoré žalobca zaplatil žalovanému nad rámec istiny čerpaného spotrebiteľského úveru na tých záveroch, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú strany uzatvorili neobsahuje všetky náležitosti stanovené zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a v dôsledku toho je spotrebiteľský úver, ktorý žalobca od žalovaného čerpal v zmysle uvedeného zákona bezúročný a bez poplatkov, takže žalobca mal za povinnosť splatiť žalovanému len istinu čerpaného spotrebiteľského úveru a všetky jej ďalšie peňažné plnenia, ktoré žalovaný prijal sú plneniami bez právneho dôvodu, ktoré jej musí žalovaný ako bezdôvodné obohatenie vydať.

6. Je nepochybné, že zmluva o revolvingovom úvere uzatvorená medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľ, keďže pri uzatvorení a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na zmluvu o úvere je nutné aplikovať ustanovenia, ktoré sa týkajú spotrebiteľských zmlúv, upravené jednak v Občianskom zákonníku, jednak v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“)

7. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 4 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí spotrebiteľská zmluva obsahovať.

8. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že v zmluve údaj o úroku uvedený nie je. V zmysle § 4 ods. 2 písm. a) ZoSÚ je však tento údaj obligatórnou náležitosťou zmluvy, pričom jeho absencia v zmluve spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

9. Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 ZoSÚ) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške (sume) úrokov z úveru a poplatkoch. Žalovaný ako dodávateľ mal preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov, a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 ZoSÚ). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalobca však túto možnosť nemal, keďže výška úroku nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

10. Odvolací súd zároveň uvádza, že súd by mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov (porov. spravodlivosť nad formálne znenie zákona, správa prezidenta SR o stave republiky z 18.06.2015). Ústavné články o súdnej ochrane čl. 46 a nasl., čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s Občianskym súdnym poriadkom (Civilným sporovým poriadkom) predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivého procesu. Vzťah práva a spravodlivosti načrtnol Český Ústavný súd keď v jednom zo svojich nálezov uviedol: „súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel záujmu chráneného príslušnou normou“ (porovnaj nález Ústavního soudu ČR sp. zn. II.ÚS 222/07).

11. V ostatnom odvolací súd uvádza, že po prvé podľa ustálenej judikatúry je vnútroštátny súd povinný ex officio posúdiť nekalú povahu zmluvnej podmienky patriacej do pôsobnosti smernice 93/13, a tým odstrániť nerovnováhu existujúcu medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, a to hneď ako je oboznámený s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel (rozsudok z 11. marca 2020, Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, bod 26 a citovaná judikatúra).

12. Po druhé v prípade neexistencie uvedených právnych a skutkových okolností musí mať vnútroštátny súd rozhodujúci v spore medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom možnosť ex officio nariadiť vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie nachádzajúce sa v zmluve, ktorá je predmetom sporu, patrí do pôsobnosti tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. marca 2020, Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, body 36 a 37 a citovanú judikatúru).

13. Pokiaľ súd prvej inštancie postupoval tak, že ex officio zistil dôvody bezúročnosti a bezpoplatkovosti a zároveň vyvodil z toho zákonné konzekvencie, postupoval správne a všetky námietky odvolateľa sú neopodstatnené.

14. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP s osvojením si dôvodov, potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Procesne neúspešný žalovaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá a úspešnému žalobcovi žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli. Z týchto dôvodov rozhodol odvolací súd tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

16. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).